

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse Teemal “Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu 29. mai 2000. aasta määrust (EÜ) nr 1348/2000 tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide Euroopa Liidu liikmesriikides kätteandmise kohta”

KOM(2005) 305 lõplik — 2005/0126 (COD)

(2006/C 88/02)

1. septembril 2005 otsustas nõukogu vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 95 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses: “Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu 29. mai 2000. aasta määrust (EÜ) nr 1348/2000 tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide Euroopa Liidu liikmesriikides kätteandmise kohta”

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutava ühtse turu, tootmise ja tarbimise sektsiooni arvamuse võeti vastu 23. jaanuaril 2006. Raportöör oli pr Sánchez Miguel.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 424. istungjärgul 14.–15. veebruaril 2006 (14. veebruari istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 134, erapooletuks jäi 2.

1. Järeldused

1.1 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tervitab komisjoni reformiettepaneku sisu, mis selgitab määrust, millel on väga oluline roll Euroopa Liidu vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala tegelikkuseks muutmisel, ning muudab määrusega kooskõlastamise lihtsamaks. Mõned uued punktid tekitavad siiski teatavat segadust nende sisu tõlgendamise osas, eelkõige artikli 8 lõige 3, milles sätestatakse erand tähtaegade arvestamisele, kui adressaat keeldub dokumendi vastuvõtmisest, kuna ta ei valda dokumendis kasutatud keelt, et kaitsta taotlejat vastavalt riiklikele sätetele.

1.2 Artiklis 14 viidatakse kättesaamise kinnitusele või samaväärsele dokumendile, kuid selles tuleks anda üksikasjalikum ülevaade muude kättesaamist tõendavate korralduste kohta, mis kehtivad kätteandmisele või edastamisele postiteenistuste kaudu.

1.3 Selgitada tuleb mõlemaid kõnealuseid küsimusi ning eriti oluline on kontrollida eri keeleversioone, sest nende vahel esineb mitmeid erinevusi. Kõnealune probleem tuleb lahendada enne määruse avaldamist, sest iga liikmesriik rakendab määrust vastavalt omakeelsele versioonile.

1.4 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee soovib väljendada muret seoses komisjoni vähese tähelepanuga määruse rakendamisele uutes liikmesriikides, hoolimata uue olukorraga kohane-mise eesmärgil vastu võetud lisadest.

1.5 Igal juhul soovib komitee rõhutada, et peab kohaldatava menetluse muutmist kohaseks, kuna sellega võetakse arvesse kõiki asjaomaseid osapooli, ning eelkõige, kuna selles kasutatakse kõnealusel eesmärgil loodud vahendit — Euroopa kohtute võrku, mis võimaldab võtta arvesse mõlema menetluse rakendamise osas täheldatud puudusi.

2. SISSEJUHATUS

2.1 Määruse (EÜ) 1348/2000⁽¹⁾ artiklis 24 sätestatakse, et Euroopa Komisjon viib etteantud aja jooksul, st 1. juunini

⁽¹⁾ EÜT L 160, 30.6.2000.

2004, läbi kõnealuse määruse rakendamise kontrolli ning kohandab seejärel määruse sätteid vastavalt dokumentide kätteandmise süsteemi arengule. Muudatusettepanek ei ole siiski tavaline formaalne muudatus, kuna see on osa ELi õigusaktide lihtsustamise protsessist ning selles võetakse arvesse kõnealusel ajavahemikul tehtud arvukaid õigusaktide ettepanekuid, et saavutada vastavus Tampere Ülemkogu resolutsioonile vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomise kohta, millega tagatakse inimeste vaba liikumine Euroopa Liidu territooriumil.

2.2 Kõnealuse määruse rakendamisel on ühtse turu nõuetekohase toimimise seisukohast oluline tähtsus. Piiriülese tehingud ja lepingud ning eelkõige uutele tehnoloogiatele toetuvad hankesüsteemid vajavad õiguslikku vahendit, millega sätestatakse kohtu- ja kohtuväliste dokumentide kätteandmise ja edastamise kord ühest liikmesriigist teise liikmesriiki. Kõnealusel kontekstis tuleb rõhutada, et Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee on kõnealuse küsimuse kohta juba arvamust avaldanud⁽²⁾ ning öelnud, et sellise korra reguleerimise õiguslik vahend peaks olema määrus, mitte direktiiv, kuna eesmärk on tagada täielik ühtlustatus.

3. Reformi sisu

3.1 Lihtsustamisprotsessi, mida reformiettepanekuga püütakse saavutada, osana viiakse sisse muudatused, millega parandatakse taotleja ja adressaadi õiguskindlust, kuna lihtsustamise eesmärk on luua alus usalduse säilimisele siseturul.

3.2 Kõigepealt sätestatakse kindlad reeglid tähtaegade arvestamiseks (artikli 7 lõige 2), asendades varasemad ühe kuu pikkuse tähtaja sätteid alates dokumendi kätteandmisest ning asjakohased riiklikud õigusaktid kehtivad ainult iga riigi haldus- ja siseturust vahelistes suhetes (artikli 9 lõiked 1 ja 2).

⁽²⁾ EÜT C 368, 20.12.1999 (punkt 3.2).

3.3 Määruses täpsustatakse sätteid, mille kohaselt võib adressaat keelduda dokumendi vastuvõtmisest, kui ta ei oska keelt, milles dokument on koostatud, ning kaalutakse dokumendi adressaadile arusaadavasse keelde tõlkimise võimalust, kusjuures ettenähtud tähtaja arvestamine algab tõlke kätteandmise kuupäeval (artikli 8 lõige 1). Sellegipoolest võimaldab uus lõige 3 erandi kasutamist juhtudel, kui riiklike õigusaktidega on sätestatud kindlad tähtajad, et säilitada taotleja õigused. Kõnealusel juhul on kätteandmise kuupäev algdokumendi kätteandmise kuupäev.

3.4 Teine tähtis muudatusettepanek puudutab kätteandmis- või edastamistasusid (artikli 11 lõige 2) ning muudatusettepanekus nähakse ette, et iga liikmesriik määrab eelnevalt kindlaks kindlasummalise tasu.

3.5 Seoses postiteenuste kasutamise ja dokumentide kätteandmiseks või edastamiseks (artikkel 14) antakse liikmesriikidele võimalus nõuda tõendeid kättesaamise kinnituse või samaväärse dokumendi näol, samas mõjutamata kohtumenetlustest huvitatud isikute õigust kätte anda või edastada kohtudokumente vastava liikmesriigi kohtuametnike, ametiisikute või muude pädevate isikute vahendusel (artikkel 15).

4. Märkused muudatusettepaneku kohta

4.1 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tervitab õigusakti muudatusettepanekuid, mis vastavad lihtsustamise põhimõttele⁽³⁾ ning tagavad samas õiguskindluse asjaomasel kohaldamisalal. Komitee märgib, et kõnealusel juhul on komisjon täitnud oma ülesande koostada määruse artiklis 24 ettenähtud aruanne, ning lisaks on selgitatud ja arutatud käesoleva määruse rakendamise seotud kogemusi tsiviil- ja kaubandusajade käsitleva Euroopa kohtute võrgu⁽⁴⁾ istungitel. Pärast asjaomase teabe ja uuringute esitamist võttis komisjon vastu aruande⁽⁵⁾, mis on alus käesolevas dokumendis arutatavale ettepanekule.

4.2 Seetõttu tuleb tunnustada, et ühenduse õiguse korraldus dokumentide kätteandmise ja edastamise tähtaegade arvestamise kohta aitab oluliselt kaasa õigusaktide lihtsustamisele,

kuna varem kehtisid paralleelselt erinevad riiklikud sätteid, mistõttu menetlused venisid pikaks. Samas võimaldab uus lähenemine asjaomastel pooltel saada menetlustest ülevaade, tutvu-mata sealjuures igas liikmesriigis kehtiva korraga. Siiski tunnustatakse, et vastavalt muudetud artiklis 9 sätestatud kehtivad riikidevahelistes suhetes kehtivad riiklikud õigusaktid ilma asjaomaseid üksikisikuid mõjutamata.

4.3 Ettepanek, mille kohaselt sõnastatakse ümber artikkel 8⁽⁶⁾ "Dokumendi vastuvõtmisest keeldumine", kui adressaat ei valda dokumendis kasutatud keelt, ning kohustus koostada antud dokumendi tõlge tundub kaitsvat asjaomaste poolte huve paremini kui praegu kehtiv sõnastus, eelkõige kuna ettenähtud ajavahemikku ei lühendata, vaid ajavahemiku arvestamine algab tõlke kätteandmise päeval. Siiski toob uue artikli 8 lõige 3 sõnastus ülaltooduga seoses liikmesriikidele kaasa tõsise rakendamisprobleemi, sest lubab erandina kasutada tähtaegade arvestamisel riiklike sätteid, mille tulemusena ei pruugi dokumendi saajal olla võimalik end kaitsta.

4.4 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee nõustub, et igal liikmesriigil on mõttekas tasu eelnevalt kindlaks määrata, kuna poolte vahel puudub usaldus kohaldatavate tasudega seotud ebakindluse tõttu. Nii parandatakse menetluse läbipaistvust.

4.5 Kooskõlas EMSK arvamusega⁽⁷⁾ leiab komitee, et vaja on uurida vastuvõtvate ametite poolt heakskiidetud tehniliste uuenduste ja uute edastamisvahendite, nagu e-post ja internet, kasutamist tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide kätteandmisel ja edastamisel eeldusel, et tagatud on mõlema osapoolte õiguskindlus.

4.6 Teine küsimus, mida tuleks kaaluda, on lisades sätestatud vormide sõnastus, mis on koostatud arvestades liikmesriikide õigusteenistusi ehk dokumente edastavaid ja vastuvõtvaid ameteid. EMSK leiab, et arvesse tuleks võtta ka taotleja ja adressaadi huve, lihtsustades sõnastust ja muutes selle arusaadavaks kohtu- ja kohtuväliste menetluste asjaomastele osapooltele.

Brüssel, 14. veebruar 2006.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

president

Anne-Marie SIGMUND

⁽³⁾ ELT C 24, 31.1.2006.

⁽⁴⁾ Tsiviil- ja kaubandusajade käsitlev Euroopa kohtute võrk. EÜT C 139, 11.5.2001.

⁽⁵⁾ Aruanne nõukogu määruse (EÜ) nr 1348/2000 kohaldamise kohta. 1. oktoober 2004 – KOM(2004) 603 lõplik.

⁽⁶⁾ Artikli 8 uus ettepanek dokumendi vastuvõtmisest keeldumise kohta seetõttu, et dokument ei ole adressaadi asukohaks oleva liikmesriigi ametlikus keeles, on kooskõlas Euroopa Kohtu kohtupraktikaga. vt hiljutist kohtuotsust C 443/03, 8.3.2005.

⁽⁷⁾ EÜT C 368, 20.12.1999.